

Uchwała Nr XVII/124/2020
Rady Gminy Belsk Duży
z dnia 14 kwietnia 2020 roku

**w sprawie: przyjęcia sprawozdania z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Belsku Dużym w roku 2019 oraz potrzeb w zakresie pomocy społecznej.**

Na podstawie art.18 ust.2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2019 roku, poz.506 ze zm.) w związku art.110 ust.9 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2019r., poz.1507 ze zm.) Rada Gminy Belsk Duży uchwala, co następuje:

§1

Przyjmuje się Sprawozdanie z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Belsku Dużym w roku 2019 oraz potrzeb w zakresie pomocy społecznej stanowiące załącznik Nr 1 do niniejszej uchwały.

§2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Belsk Duży.

§3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Załącznik Nr 1
do Uchwały Nr XVII/124/2020
Rady Gminy Belsk Duży
z dnia 14 kwietnia 2020 roku

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ
W BELSKU DUŻYM W ROKU 2019
ORAZ POTZREB W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ**

1. ZASADY OGÓLNE I ZAKRES PODMIOTOWY USTAWY

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, powołaną do udzielania pomocy osobom i rodzinom, które znalazły się w trudnej sytuacji życiowej i nie są w stanie jej pokonać wykorzystując własne środki, możliwości i uprawnienia. Warunkiem niezbędnym do powstania uprawnienia do uzyskania świadczenia z pomocy społecznej jest uprzednie wykorzystanie własnych środków, możliwości i przysługujących uprawnień. Pod tym pojęciem należy rozumieć nie tylko sytuację materialną i dochodową, w tym posiadane obok dochodów bieżących dobra materialne, ale również umiejętności np. posiadane kwalifikacje zawodowe, właściwości psychofizyczne, aktywność lub jej brak w rozwiązywaniu własnych problemów oraz gotowość współdziałania w tym celu z innymi. Współdziałanie w rozwiązywaniu trudnej sytuacji życiowej jest obowiązkiem wszystkich osób i rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej. Odmowa współpracy może stanowić podstawę do odmowy przyznania pomocy lub wstrzymania wypłaty świadczeń.

Celem pomocy społecznej jest zaspokajanie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin oraz umożliwienie im bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka. Pomoc społeczna powinna w miarę możliwości doprowadzić do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin, ich integracji ze środowiskiem oraz zapobiegać powstawaniu trudnych sytuacji życiowych. Potrzeby osób i rodzin korzystających z pomocy powinny zostać uwzględnione, jeżeli odpowiadają celom i możliwościom pomocy społecznej. Rodzaj, forma i rozmiar udzielonej pomocy powinny stymulować osobę, rodzinę do samodzielnego rozwiązywania własnych problemów przy wsparciu ze strony profesjonalistów - pracowników socjalnych.

Pomoc społeczną organizują organy administracji rządowej i samorządowej, współpracując w tym zakresie z organizacjami społecznymi, kościołem katolickim, innymi kościołami, związkami wyznaniowymi, fundacjami, stowarzyszeniami, pracodawcami oraz osobami fizycznymi i prawnymi.

Podstawowe zasady przyznawania świadczeń określają artykuły 7 i 8 ustawy o pomocy społecznej, zgodnie, z którymi prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej przysługuje osobom i rodzinom w przypadku, jeżeli dochód na osobę w rodzinie nie przekracza określonego **kryterium dochodowego, które wynosi:**

- na osobę samotnie gospodarującą - **701 zł**
- na osobę w rodzinie - **528 zł**

Poza spełnieniem kryterium dochodowego konieczne jest wystąpienie, co najmniej jednej z okoliczności wymienionych w art. 7 pkt. 2 - 15:

1. ubóstwa;
2. sieroctwa;
3. bezdomności;
4. bezrobocia;

5. niepełnosprawności;
6. długotrwałej lub ciężkiej choroby;
7. przemocy w rodzinie;
- 7a) potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi;
8. potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności;
9. bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych;
10. trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą;
11. trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego;
12. alkoholizmu lub narkomanii;
13. zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej;
14. klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Należy zaznaczyć, że **wystąpienie ubóstwa jako jedynej przesłanki nie jest wystarczającym powodem do przyznania pomocy.**

2. ZADANIA POMOCY SPOŁECZNEJ

Pomoc społeczna, zgodnie z art.15 ustawy o pomocy społecznej, polega w szczególności na:

- przyznawaniu i wypłacaniu przewidzianych ustawą świadczeń,
- pracy socjalnej,
- prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej,
- analizie i ocenie zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej,
- realizacji zadań wynikających z rozeznaczonych potrzeb społecznych,
- rozwijaniu nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb.

Zadania pomocy społecznej realizowane są przez ośrodki pomocy społecznej, które w tym celu zostały powołane przez samorząd.

Zgodnie z obowiązującym prawem gmina realizuje następujące zadania:

ZADANIA WŁASNE GMINY O CHARAKTERZE OBOWIĄZKOWYM – art. 17 ust.1:

- ➡ opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka,
- ➡ sporządzanie oceny w zakresie pomocy społecznej,

- ➔ udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym,
- ➔ przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych,
- ➔ przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych,
- ➔ przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego,
- ➔ przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom niemającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
- ➔ przyznawanie zasiłków celowych w formie biletu kredytowanego,
- ➔ opłacanie składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe za osobę, która zrezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie niezamieszkującymi matką, ojcem lub rodzeństwem,
- ➔ praca socjalna,
- ➔ organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- ➔ prowadzenie i zapewnienie miejsc w mieszkaniach chronionych,
- ➔ dożywianie dzieci,
- ➔ sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym,
- ➔ kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu,
- ➔ pomoc osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego,
- ➔ sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie, również w formie dokumentu elektronicznego, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego,
- ➔ utworzenie i utrzymywanie ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenie dla pracowników,
- ➔ przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych,
- ➔ opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

ZADANIA WŁASNE GMINY – art. 17. ust. 2:

- ➔ przyznawanie i wypłacanie zasiłków specjalnych celowych,
- ➔ przyznawanie i wypłacanie pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie w formie zasiłków, pożyczek oraz pomocy w naturze,
- ➔ prowadzenie i zapewnienie miejsc w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia o zasięgu gminnym oraz kierowanie do nich osób wymagających opieki,
- ➔ opracowanie i realizacja projektów socjalnych,
- ➔ podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających

- z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych,
- ➔ współpraca z powiatowym urzędem pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach oraz realizacji Programu Aktywizacja i Integracja, o których mowa w przepisach o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

ZADANIA Z ZAKRESU ADMINISTRACJI RZĄDOWEJ ZLECONE GMINIE – art. 18:

- ➔ organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- ➔ przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną,
- ➔ prowadzenie i rozwój infrastruktury ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- ➔ realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia,
- ➔ przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia, posiłku oraz niezbędnego ubrania cudzoziemcom, o których mowa w art.5a;
- ➔ przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielenie schronienia oraz zapewnianie posiłku i niezbędnego ubrania cudzoziemcom, którzy uzyskali zgodę na pobyt tolerowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- ➔ wypłacanie wynagrodzenia za sprawowanie opieki.

ZADANIA GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ REALIZOWANE NA PODSTAWIE INNYCH PRZEPISÓW

- ▶ **Ustawa z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2019r., poz.2220 ze zm.)**
- ▶ **Ustawa z dnia 07 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2019, poz.670 ze zm.)**
- ▶ **Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2019r. poz.1172 ze zm.)**
- ▶ **Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2019r., poz.1373 ze zm.)**
- ▶ **Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2020r., poz.218)**
- ▶ **Ustawa z dnia 09 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2019r., poz.1111 ze zm.)**
- ▶ **Ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz.U. z 2019r., poz.2407)**

3. PROBLEMY KLIENTÓW KORZYSTAJĄCYCH ZE ŚWIADCZEŃ POMOCY SPOŁECZNEJ

W roku 2019 z różnych form pomocy skorzystało łącznie **99 rodzin** (pod tym pojęciem należy rozumieć samotne osoby lub rodziny, które tworzą gospodarstwa domowe), w których żyje **244 osoby**. Mając na uwadze, że gmina Belsk Duży liczy 6439 mieszkańców wynika, że różnymi rodzajami świadczeń objętych było 3,79% mieszkańców gminy.

Klienci korzystający z różnego rodzaju świadczeń oferowanych przez tut. Ośrodek borykali się z wieloma najróżniejszymi problemami, powodującymi ich dysfunkcjonalność.

Głównymi przyczynami (występującymi czasem po kilka w jednej rodzinie) **zgłaszania się o pomoc** były :

- ➔ **bezdomność** – dotyczyła **2** rodzin,
- ➔ **bezrobocie** – dotyczyło **25** rodzin,
- ➔ **niepełnosprawność** - dotyczyła **28** rodzin,
- ➔ **długotrwała choroba** - dotyczyła **26** rodzin,
- ➔ **bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego** - dotyczyła **21** rodzin,
- ➔ **alkoholizm** - dotyczył **11** rodzin,
- ➔ **wielodzietność** - dotyczyła **6** rodzin,
- ➔ **rodziny niepełne** – dotyczyły **13** rodzin,
- ➔ **narkomania** – dotyczyła **1** rodziny.

4. WYKORZYSTANIE ŚRODKÓW I FORMY ŚWIADCZONEJ W ROKU 2019 POMOCY

ZADANIA GMINY

W roku 2019 ze świadczeń finansowych pomocy społecznej skorzystało ogółem 86 rodzin.

Realizacja zadań w roku 2019 przedstawiała się następująco:

I. SKŁADKI NA UBEZPIECZENIA ZDROWOTNE OD OSÓB POBIERAJĄCYCH ZASIŁKI STAŁE Z POMOCY SPOŁECZNEJ

Wydatkowano 15.724 zł (w 100% z dotacji), odprowadzono je za 28 osób. Średnia wysokość składki wynosiła 55,37 zł.

Potrzeby na rok 2020 wynoszą 17.000 zł.

II. ZASIŁKI STAŁE

Wydatkowano 194.297 zł w 100% z dotacji, korzystały z nich 34 osoby. Średnia wysokość zasiłku wynosiła 555,13 zł.

Potrzeby na rok 2020 wynoszą 197.000 zł.

III. ZASIŁKI I POMOC W NATURZE

Wykorzystano 381.458zł, w tym 16.800 zł dotacji na dożywianie dzieci w szkołach oraz 4.996 zł dotacji na wypłatę zasiłków okresowych. Wydatkowanie środków na poszczególne formy pomocy ilustruje tabela nr 1

Tabela nr 1

WYDATKOWANIE ŚRODKÓW Z ZADAŃ WŁASNYCH

Rodzaj świadczenia	Łączny koszt w zł	Ilość rodzin objętych pomocą	Ilość świadczeń	Średnia wysokość świadczenia lub koszt posiłku w zł	Potrzeby na rok 2020
Zasiłki celowe	45.528	41	112	389	47.000
Zasiłki okresowe	5.642	3	12	470	4 000
Posiłki dla dzieci	30.272	53 osoby z 29 rodzin	5988	5,06	34 000
Odpłatność za pobyt w domu pomocy społecznej	274.028	9	98	2.796	270 688
Odpłatność za pobyt w schronisku dla bezdomnych	25.988	3	791	27	48 312

Posiłki dla dzieci finansowane przez Ośrodek spożywane były w 4 szkołach podstawowych, gimnazjum i przedszkolu.

III. USŁUGI OPIEKUŃCZE

Usługi opiekuńcze lub specjalistyczne usługi opiekuńcze mogą zostać przyznane osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych

osób, a jest jej pozbawiona. Usługi przyznawane są także osobom w rodzinach, ale rodzina nie jest w stanie zaspokoić potrzeb w zakresie opieki.

W ramach wykonywanych usług pomoc udzielona była w zakresie obsługi higieny osobistej i mieszkania, przynoszenie opału i rozpalania w piecu, załatwiania wizyt lekarskich i realizowanie recept oraz dokonywanie zakupów artykułów spożywczych.

Usługi opiekuńcze świadczone były dla **2 osób**, koszt usług to **13.517 zł**. Potrzeby na rok 2020 wynoszą **21.478 zł**.

IV. PRACA SOCJALNA

Na rzecz klientów świadczona była również pomoc pozamaterialna w formie **pracy socjalnej**. Od 2004 roku jest ona zadaniem obowiązkowym gminy.

Pod pojęciem tym należy rozumieć działalność, która ma na celu ułatwienie wzajemnego przystosowania jednostek, rodzin i środowiska społecznego oraz rozwijanie poczucia własnej wartości poprzez wykorzystanie możliwości tkwiących w ludziach, w stosunkach interpersonalnych oraz zasobach udostępnianych przez społeczności lokalne. Jest to działanie, które koncentruje się na rozwiązywaniu najróżniejszych problemów - od motywowania osób bezrobotnych do poszukiwania pracy po przywrócenie stabilizacji w rodzinach - i opiera się na:

- zaangażowaniu odbiorcy usług w rozwiązywanie problemu;
- zasobach klienta i społeczności;
- uporządkowanym procesie pomocy;
- planowanych wysiłkach podejmowanych na rzecz zmian.

Praca socjalna ukierunkowana jest na przywrócenie utraconej lub ograniczonej zdolności samodzielnego funkcjonowania klienta (rodziny). Jej ostatecznym celem jest umożliwienie osobom i rodzinom kierowania własnym postępowaniem oraz zdobycie niezależności w zabezpieczeniu warunków niezbędnych dla realizacji egzystencji godnej człowieka. W roku 2019 pracą socjalną objęto **84 rodziny**.

V. ŚWIADCZENIA RODZINNE I FUNDUSZ ALIMENTACYJNY

Na wypłatę świadczeń w 2019 roku **wykorzystano kwotę 1.612.780 zł** Wydatkowanie środków oraz potrzeby na poszczególne świadczenia ilustruje tabela nr 2.

Analiza świadczeń rodzinnych

Rodzaj świadczenia	Łączny koszt w zł	Ilość świadczeń	Średnia wysokość świadczenia	Potrzeby na rok 2020
Zasiłki rodzinne	503.924	4.377	115	642.478
Dodatek z tytułu urodzenia dziecka	12.000	33	364	18.000
Opieki nad dzieckiem w czasie urlopu wychowawczego	36.583	93	393	49.400
Samotnego wychowywania dziecka	41.467	214	194	41.238
Kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	16.775	156	108	16.300
Rozpoczęcia roku szkolnego	24.370	519	47	33.560
Podjęcia nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	46.441	679	68	56.659
Wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	44.822	490	91	60.100
Świadczenie rodzicielskie	70.254	75	937	55.000
Zasiłki pielęgnacyjne	168.628	882	189	150.356
Świadczenia pielęgnacyjne	404.400	256	1580	298.136
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	46.000	46	1.000	12.480
Składki na ubezpieczenie emerytalno-rentowe	50.936	184	277	25.846
Świadczenia z funduszu alimentacyjnego	137.100	338	406	175.500
Składki zdrowotne od osób otrzymujących świadczenie pielęgnacyjne	9.080	64	142	7.000

VI. ŚWIADCZENIE WYCHOWAWCZE (RODZINA 500+)

Na wypłatę świadczeń w 2019 roku wykorzystano kwotę 5.418.052 zł, wypłacono 10.868 świadczeń. Potrzeby na rok 2020 wynoszą 6.812.200 zł.

VII. ŚWIADCZENIE DOBRY START (300+)

Świadczenie dobry start to świadczenie jednorazowe przysługujące w związku z rozpoczęciem roku szkolnego. Na wypłatę świadczeń w 2019 roku wykorzystano kwotę 241.200 zł, wypłacono 804 świadczenia. Potrzeby na rok 2020 wynoszą 241.500 zł.

5. PARTNERZY GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ

Wszelkie przedsięwzięcia prowadzone na rzecz aktywizacji społeczności lokalnej są prowadzone we współpracy z różnymi podmiotami, którym leży na sercu dobro mieszkańców naszej gminy.

Nasi główni partnerzy to m.in.:

- ⇒ szkoły,
- ⇒ policja,
- ⇒ przedszkole,
- ⇒ placówki służby zdrowia,
- ⇒ kościół katolicki.